

[Foged.]

får lov til at fortsætte deres funktion med samme formål som ved oprettelsen.

Det er vor opfattelse, at den nuværende form for administration af disse love er langt mere omfattende og dermed langt dyrere end nødvendigt, og vi håber derfor, at den højtærede finansminister vil være sindet at gennemføre den billigst mulige administration, når den kan gennemføres, uden at statens berettigede krav om sikkerhed for de udlånte midler forringes. Jeg skal på forslagsstillernes vegne anbefale forslaget til en hurtig og velvillig behandling; det er mit håb, at det kommende udvalgsarbejde kan føre til et resultat af virkelig betydning.

Jeg skal herefter sige nogle få ord vedrørende forslag til lov om udlån til foranstaltninger vedrørende staldhygiejne. Næsten alle lovforslagets paragraffer følger samme retningslinjer som tidligere love på dette område, dog er renten nu sat til 5½ pct. mod tidligere 5 pct. og endnu tidligere 3½ pct. Lånenes afdragsforhold er de samme som tidligere.

Man må sige, at der endnu er et stort behov. Landøkonomisk Driftsbureau anslår, som tidligere anført, at der er et behov på 1 400 mill. kr. til istandsættelser, isolering, ventilering og brandforsikring plus, som også allerede sagt, et årligt behov på 100 mill. kr. til nybyggeri. Heldigvis kan landbruget med sin egenkapital sammen med banker og sparekasser, kreditforeninger og andre realkreditinstitutioner klare langt de fleste beløb, også på det bygningsmæssige område; men der er jo brug for store summer, bl. a. til finansiering af den nødvendige mekanisering, og det er mit håb, at de planer, realkreditkommissionen har arbejdet med, snarest må blive en realitet i vort økonomiske liv. Endnu har jeg ingen forslag set fremsat i så henseende.

Jeg vil gerne tillade mig at spørge den højtærede landbrugsminister, om han i anledning af dette lovforslag har haft nogen føling med de forskellige landboorganisationer om deres stilling til forslaget. Det kan jo have nogen interesse at vide, om en lov er ønsket af de folk, den skal omfatte. Det er sikkert ikke den højtærede landbrugsminister ubekendt, at der i partiet venstre hersker en vis modvilje mod

statslån i al almindelighed, og denne modvilje gælder også det fremsatte lovforslag. Når vi alligevel ønsker at se på lovforslaget i et udvalg, skyldes det alene, at der for såvel håndværk som industri gælder en lignende lov, som løber indtil 1960; det er lov af 23. september 1954 om fremme af danske erhvervsinteresser. Industrien har således et beløb på 10 mill. kr. årlig til rådighed, håndværket og den mindre industri et beløb på 5 mill. kr., dog kun indtil 1960.

Det er vor opfattelse, at disse statslån egentlig burde ophøre allerede nu. Da vi ønsker størst mulig ligestilling mellem de forskellige erhvervsgrupper, ønsker vi også, at love med ens erhvervsmæssigt sigte fungerer samtidigt og eventuelt også bringes til ophør samtidigt. Naturligvis kan der herske ganske særlige økonomiske forhold i et erhverv, som kan begrunde en særlovgivning for det pågældende erhverv, men dette er næppe tilfældet i øjeblikket.

Vi er altså villige til at være med i en udvalgsbehandling, men vi ønsker nøjere oplysninger om situationen vedrørende hele landbrugets långivning.

Chr. Rasmussen: Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger til de to forslag, vi her behandler, men nøjes med at sige, at på baggrund af de tal, det ærede medlem hr. Foged lige har nævnt — idet han taler om, at der er et behov på 1400 mill. kr. til forbedring af staldbygninger — rækker de 6 mill. kr., som er foreslået af landbrugsministeren, naturligvis ikke så forfærdelig langt. Men det er alligevel min opfattelse, at der kan komme en hel del ud af dem, når de bliver fordelt på en rigtig måde — jeg havde nær sagt en lidt bedre måde end de ca. 100 mill. kr., der tidligere er udlånt under nogenlunde samme former. Min kritik gælder dog ikke fordelingen af den sidste halve snes millioner kroner, men derimod fordelingen af de millioner, man udlånte i begyndelsen. Fordelingen af dem foregik uden hensyn til de pågældende landmænds økonomiske forhold, og der skal nok i adskillige tilfælde være givet statslån til folk, som enten ingen prioriteter havde i ejendommen, eller som havde meget store beløb inde-